

Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında

ƏSASNAMƏ

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Əsasnamə “Elm haqqında” və “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq, elmi adlar verilməsi qaydasını və şərtlərini müəyyən edir.

1.2. Elmi adları mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi müəssisə və təşkilatların, ali təhsil müəssisələrinin elmi (elmi-texniki) şuralarının (bundan sonra – elmi şura) vəsatətləri əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının (bundan sonra – Komissiya) təsdiq etdiyi “Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələr verilməsinə dair ixtisasların nomenklaturu”na daxil olan ixtisaslardan biri üzrə Komissiya verir.

1.3. Dosent və professor elmi adları elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara, habelə Azərbaycan Respublikasında elmi müəssisə və təşkilatlarda, ali təhsil müəssisələrində mədəniyyət, incəsənət, memarlıq, hərbi, bədən tərbiyəsi və idman sahələrində uzun müddət qüsursuz çalışmış və əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş, lakin elmi dərəcəsi olmayan iddiaçılara bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada və hallarda verilir.

1.4. Komissiya elmi-pedaqoji kadrların mədəniyyət, incəsənət, memarlıq, hərbi, bədən tərbiyəsi və idman sahələrində əhəmiyyətli nailiyyətlərini bu sahələrdə dövlət siyasətini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının məlumatları əsasında müəyyən edir.

1.5. Azərbaycan Respublikasında elmi adlar verilməsi üçün dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələbləri və dövrü elmi nəşrlərin daxil olduğu beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərinin (bazalarının) siyahısını Komissiya müəyyən edir.

1.6. Professor elmi adı yalnız dosent elmi adı olan şəxslərə verilir.

1.7. Övnlər verilmiş baş elmi işçi elmi adı dosent elmi adına bərabər tutulur.

1.8. Komissiya dosent və ya professor elmi adı verilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi vahid formalı dövlət sənədi – həmin elmi adı təsdiq edən attestat verir.

2. Dosent elmi adının verilməsinə dair tələblər

2.1. Dosent elmi adı elmi fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla elmi müəssisə və təşkilatların, ali təhsil müəssisələrinin elmi tədqiqat bölmələrində direktor, elmi işlər üzrə direktor müavini, elmi katib, şöbə və ya laboratoriya müdiri, şöbə və ya laboratoriya müdirinin müavini, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrindən birini tutan,

fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.1.1. iddiaçının azı üç il elmi iş stajı olmalıdır;

2.1.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.1.3. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə monoqrafiya (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə çapa tövsiyə edilməli və həcmi iki yüz min işarədən az olmamalı) nəşr etdirməlidir və ya iddiaçının elmi rəhbərliyi ilə ixtisas üzrə təkbəşmə hazırladığı azı iki mütəxəssis elmi dərəcə almalıdır;

2.1.4. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə azı üç, o cümlədən beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərinə (bazalarına) daxil olan dövrü elmi nəşrlərdə dərc edilmiş humanitar və ictimai elmlər üzrə azı bir, dəqiq və təbiət elmləri üzrə azı iki elmi məqalə təqdim etməlidir;

2.1.5. iddiaçının fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı elmi tədbirlərin (konfrans, konqres, simpozium və s.) nəticələri üzrə dərc edilmiş (beynəlxalq elmi tədbirlərin nəticələri üzrə azı biri – xaricdə) məruzə və tezislərinin sayı azı iki olmalıdır.

2.2. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor, elm və ya tədris işləri üzrə prorektor, dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.2.1. iddiaçının azı üç il elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.2.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.2.3. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi iki yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.2.4. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə azı üç, o cümlədən beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərinə (bazalarına) daxil olan dövrü elmi nəşrlərdə dərc olunmuş humanitar və ictimai elmlər üzrə azı bir, dəqiq və təbiət elmləri üzrə azı iki elmi məqalə təqdim etməlidir;

2.2.5. iddiaçının fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı elmi tədbirlərin (konfrans, konqres, simpozium və s.) nəticələri üzrə dərc edilmiş (beynəlxalq elmi tədbirlərin nəticələri üzrə azı biri – xaricdə) məruzə və tezislərinin sayı azı iki olmalıdır.

2.3. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor, elm və ya tədris işləri üzrə prorektor, dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, sənətsünaslıq və ya memarlıq üzrə fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan, mədəniyyət, incəsənət və ya memarlıq sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (xalq artisti, xalq rəssamı, əməkdar incəsənət xadimi, əməkdar artist, əməkdar rəssam, əməkdar memar, əməkdar mədəniyyət işçisi və ya uyğun sahələr üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı və ya qalibi olan, yaxud onları hazırlayan) iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.3.1. iddiaçının azı üç il elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.3.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.3.3. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.3.4. iddiaçı müvafiq sahə üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı, qalibi, diplomantı olmalı, yaxud onları hazırlamalıdır.

2.4. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor (rəis), elm və ya tədris işləri üzrə prorektor (rəis müavini), dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, milli təhlükəsizlik və hərbi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan, hərbi sahədə əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində və zabit kadrların hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan) iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.4.1. iddiaçı azı beş il hərbi sahədə xidmət

göstərməli, o cümlədən onun ixtisas üzrə azı üç il elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.4.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.4.3. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.4.4. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə azı iki elmi əsər təqdim etməlidir.

2.5. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor, elm və ya tədris işləri üzrə prorektor, dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan, bədən tərbiyəsi və idman sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (əməkdar məşqçi, əməkdar idman ustası, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionu olan və ya onları hazırlayan) iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.5.1. iddiaçının bədən tərbiyəsi və idman sahəsində azı üç il elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.5.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.5.3. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.5.4. iddiaçı müvafiq sahə üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı yarışların hakimi və ya çempionu olmalı, yaxud onları hazırlamalıdır.

2.6. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor, elm və ya tədris işləri üzrə prorektor, dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, mədəniyyət, incəsənət və ya memarlıq sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (xalq artisti, xalq rəssamı, əməkdar incəsənət xadimi, əməkdar artist, əməkdar rəssam, əməkdar memar, əməkdar mədəniyyət

işçisi olan və ya uyğun sahələr üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı və ya qalibi olan, yaxud onları hazırlayan), lakin elmi dərəcəsi olmayan iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.6.1. iddiaçının elmi-pedaqoji fəaliyyət və ya yaradıcılıq sahəsində azı on il (əməkdar mədəniyyət işçisi və ya uyğun sahələr üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı və ya qalibi olmuş, yaxud onları hazırlamış) şəxslər üçün azı on beş il iş stajı, o cümlədən ixtisas üzrə azı beş il (əməkdar mədəniyyət işçisi və ya uyğun sahələr üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı və ya qalibi olmuş, yaxud onları hazırlamış) şəxslər üçün azı on il) elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.6.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.6.3. iddiaçının magistr elmi ixtisas dərəcəsi və ya ona bərabər tutulan ali təhsili olmalıdır;

2.6.4. iddiaçı müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.6.5. iddiaçının müvafiq sahə üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı elmi tədbirlərin (konfrans, konqres, simpozium və s.) nəticələri üzrə dərc edilmiş (beynəlxalq elmi tədbirlərin nəticələri üzrə azı biri – xaricdə) məruzə və tezislərinin sayı azı iki olmalıdır;

2.6.6. iddiaçı aşağıdakı tələblərdən birini yerinə yetirməlidir:

2.6.6.1. müvafiq ixtisas üzrə azı beş (azı ikisi həmmüəllif) elmi əsər təqdim etməlidir;

2.6.6.2. müvafiq ixtisas üzrə yaradıcılıq fəaliyyətinin azı iki əhəmiyyətli nəticəsini təqdim etməlidir;

2.6.6.3. müvafiq sahə üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatı, qalibi və ya diplomantı olmalıdır;

2.6.6.4. müvafiq sahə üzrə respublika və ya beynəlxalq miqyaslı müsabiqə, sərgi, festival, baxış və mükafatların laureatını, qalibini və ya diplomantını hazırlamalıdır;

2.6.6.5. müvafiq ixtisas üzrə yaradıcılıq işinə dair patent təqdim etməlidir.

2.7. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor (rəis), elm və ya tədris işləri üzrə prorektor (rəis müavini), dekan, kafedra (departament,

mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, hərbi sahədə əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində və zabit kadrların hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan), lakin elmi dərəcəsi olmayan iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.7.1. iddiaçı azı on il hərbi sahədə xidmət göstərməli, o cümlədən onun ixtisas üzrə azı beş il elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.7.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.7.3. iddiaçının magistr elmi ixtisas dərəcəsi və ya ona bərabər tutulan ali təhsili olmalıdır;

2.7.4. iddiaçı müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

2.7.5. iddiaçı müvafiq ixtisas üzrə azı beş elmi əsər təqdim etməlidir.

2.8. Dosent elmi adı elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə müsabiqə yolu ilə və ya təyinatla ali təhsil müəssisələrində rektor, elm və ya tədris işləri üzrə prorektor, dekan, kafedra (departament, mərkəz) müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, bədən tərbiyəsi və idman sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmiş (əməkdar məşqçi, əməkdar idman ustası, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi, respublika və ya beynəlxalq miqyaslı yarışların çempionu olan və ya onları hazırlayan), lakin elmi dərəcəsi olmayan iddiaçılara aşağıdakı tələblər ödənilməliyi halda verilir:

2.8.1. iddiaçının bədən tərbiyəsi və idman sahəsində azı on il (respublika və ya beynəlxalq miqyaslı yarışların çempionu olan və ya onları hazırlayan şəxslər üçün – azı on beş il) iş stajı, o cümlədən ixtisas üzrə azı beş il (respublika və ya beynəlxalq miqyaslı yarışların çempionu olan və ya onları hazırlayan) şəxslər üçün – azı on il) elmi-pedaqoji iş stajı olmalıdır;

2.8.2. iddiaçı azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;

2.8.3. iddiaçının magistr elmi ixtisas dərəcəsi və ya ona bərabər tutulan ali təhsili olmalıdır;

2.8.4. iddiaçı müvafiq ixtisas üzrə tədris-metodik iş və ya işlər (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə tədris-metodik vəsait kimi çapa tövsiyə edilməli və ümumi həcmi yüz min işarədən az olmamalı) təqdim etməlidir;

